

Danys per fred en cultius extensius. Quina incidència té la varietat ?

febr. 26, 2025 |

Les baixes temperatures dels dies 13, 14, 15 i successius han tingut una incidència variable segons zones de cultiu, espècies i estat del cultiu. En els casos més extrems les colzes amb menys de 2 fulles han sofert una pèrdua de planta del 100%, després l'espècie amb incidència més evident ha estat l'ordi en les zones de regadiu, després les colzes i el pèsol, el blat ha estat l'espècie menys afectada.

La segona quinzena de gener es van poder observar en els nostres camps danys evidents per gelades en diverses espècies com el ordi, colza i pèsol entre altres i en casos de sembres tardanes de colza amb menys de 2 fulles el cultiu va desaparèixer.

Dins de les diferents plataformes d'assaigs que l'IRTA té a reu del territori català, tant als secans Frescals, semifrescals i semiàrids es van observar danys, però la zona on es van observar danys més evidents va ser als Regadius de Lleida a la localitat de Sucs. Durant les nits del 13, 14 i 15 de gener es van enregistrar temperatures mínimes de fins -7 °C després d'un període de temperatures suaus que havien afavorit el bon desenvolupament del cultiu, es va passar de temperatures mínimes el dia 11 de gener de 18 °C a temperatures mínimes de -7 °C el dia 12, amb una oscil·lació tèrmica de 25 °C (Figura 1 i 2).

Els danys més importants en aquesta localitat es van detectar en sembres tardanes de Colza que estaven germinant i fins a l'estadi de les dues primeres fulles, on el cultiu va desaparèixer en la seva totalitat. Pel que fa a la resta de cultius el cultiu on es van observar danys més evidents va ser en ordi, seguit del pèsol i la colza en estadi més avançat, el blat va ser l'espècie menys afectada. En les Taules 1 i 2 es mostren les diferències d'afectació detectades segons les diferents varietats presents en els assaigs en aquesta zona, d'aquelles espècies en que es va detectar danys.

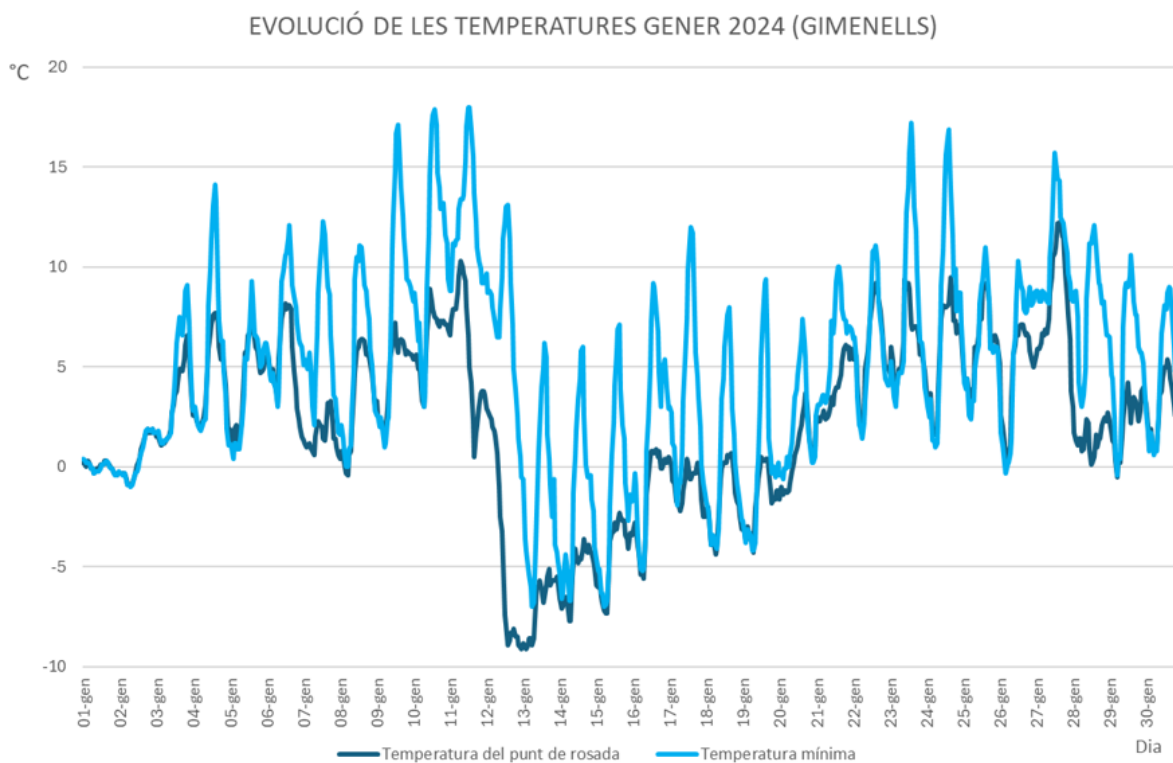

Figura 1. Evolució de les temperatures mínimes durant el mes de gener. Estació meteorològica de Gimenells.

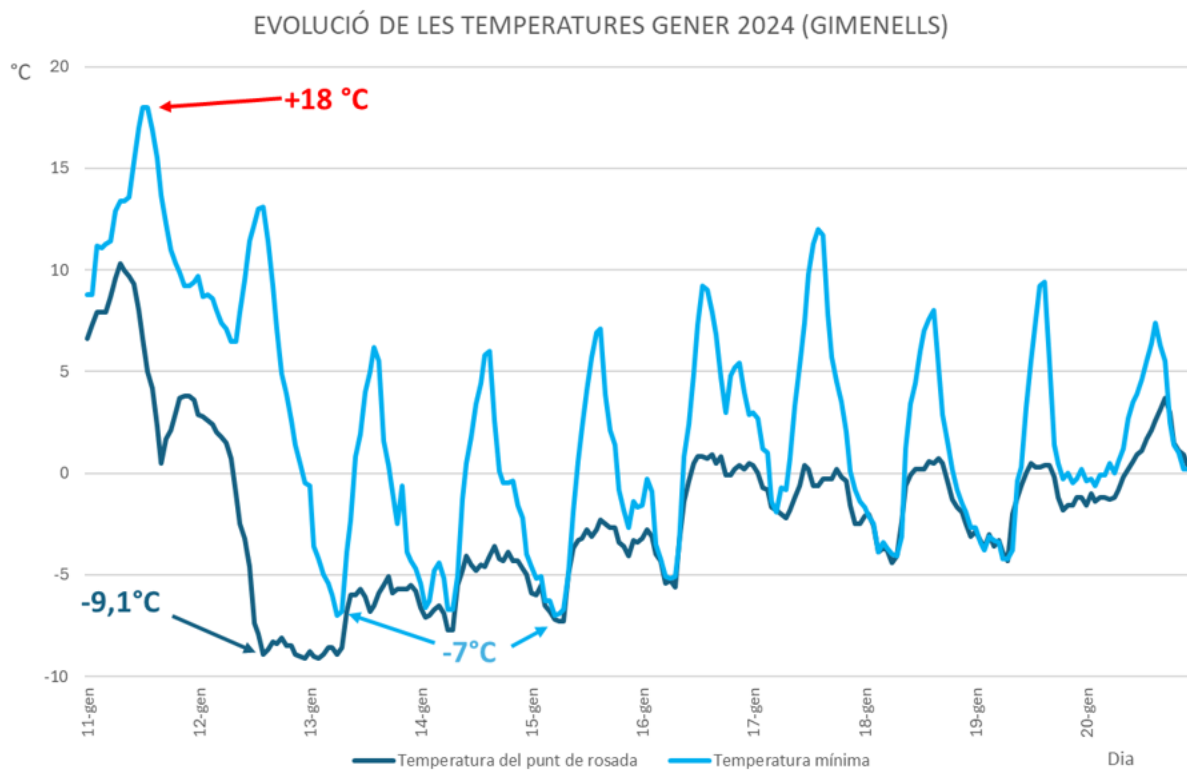

Figura 2. Evolució de les temperatures mínimes durant el dies 11 a 20 del mes de gener. Estació meteorològica de Gimenells.

Danys fred blat primavera_Sucs			Danys fred ordi primavera_Sucs		
a	1,2	ARTUR NICK	a	3,8	RGT SKYLAB
a b	1,0	LG MAGALLANES	a b	3,7	AVUS
a b c	0,8	EPICO	a b	3,7	FLORENCE
a b c	0,7	LG MASAYA	a b	3,7	KWS THALIS
a b c	0,7	LG BAROJA	a b	3,7	PEWTER
a b c	0,7	LG ACORAZADO	a b c	3,3	RGT GAGARIN
a b c	0,7	RGT PISTOLO	a b c	3,3	KWS CHRISSIE
a b c	0,5	OSIRIS	a b c	3,2	LAUREATE
a b c	0,5	ROTA	a b c	3,2	SHETTY
a b c	0,3	ALEGRÍAS	a b c	3,2	SY STANZA
a b c	0,3	ESPERADO	a b c	3,2	LG ANDANTE
a b c	0,3	LG CIES	a b c	3,0	SY TUNGSTEN
a b c	0,3	RGT TOCAYO	a b c	3,0	LG ALLEGRO
a b c	0,3	RGT ARREBATO	a b c	3,0	LEXY
a b c	0,3	RGT KALIMOCHO	a b c	3,0	GRETCHEN
a b c	0,3	LG Reventon	a b c	3,0	SKYWAY
b c	0,2	ACUNA	a b c	3,0	YODA
b c	0,2	LG TEMPERO	b c d	2,8	MAGNITUDE
b c	0,2	LG ANCIA	b c d	2,8	STING
b c	0,2	SETENIL	c d	2,7	RGT PLANET
b c	0,2	ACA320	c d	2,7	SY SOLAR
b c	0,2	NIEBLA	c d	2,7	RGT ORBITER
c	0,0	CHAMBO	c d	2,5	LG BELCANTO
c	0,0	RGT REBUJITO	c d	2,5	LG FLAMENCO
c	0,0	ALAMINOS	c d	2,5	RGT ASTEROID
c	0,0	RGT MIKELINO	c d	2,5	SY SIGNET
c	0,0	SANTAELLA	c d	2,5	RGT SLIDA
c	0,0	RGT BARTOLO	c d	2,5	RUBIALES
c	0,0	SU HYANKEE	d e	2,0	FANDAGA
			e f	1,7	KLARINETTE
			e f	1,7	KWS ENDURIS
			f	1,2	RGT ECLIPSE

Taula 1. Danys per fred (escala 1-5) segons varietat en ordi i blat de primavera. Regadius de Lleida. Sucs. Gener 2025.

Danys fred Colza_Sucs			Danys fred Pèsol_Sucs			Danys fred Favó_Sucs		
a	4,8	RHODES	a	2,2	LG AURIS	a	3,3	BORJANA
a b	4,5	INV1170	a b	1,3	KARPATE	b	1,5	PROTHABON 101
a b c	4,3	LG AVIRON	a b	1,2	KWS FLAM	b	1,0	AXEL
a b c d	4,0	RGT JAKUZZI	a b	1,2	GUADALQUIVIR	b	1,0	VINICIUS
a b c d	3,8	AMBASSADOR	a b	1,0	ASTRONAUTE			
b c d e	3,8	LID ULTIMO	b	0,7	GUINDA			
b c d e	3,8	AGILE	b	0,7	GUADALETE			
b c d e	3,8	V407OL	b	0,7	KAMELEON			
c d e	3,5	ROSETTA	b	0,7	BATIST			
d e f	3,3	V 316 OL	b	0,3	MYTHIC			
d e f	3,3	DK EXCITED	b	0,3	PERCEVAL			
d e f	3,3	RGT KIZZCOOL	b	0,3	SYMBIOS			
d e f	3,0	RHAMSES	b	0,2	KAYANNE			
d e f	3,0	HOSTINE	b	0,0	BAGOO			
d e f	3,0	REACTIV	b	0,0	OSTINATO			
d e f	3,0	ROLLER	b	0,0	KARACTER			
e f	2,8	V367OL	b	0,0	LG CORVET			
f	2,5	ROCCA						

Taula 2. Danys per fred (escala 1-5) segons varietat en colza, pèsol i favó. Regadius de Lleida. Sucs. Gener 2025.

També es van observar danys per les gelades en altres zones on aquesta incidència climàtica

és més habitual, en uns casos les baixades de temperatura van ser més elevades que als Regadius de Lleida (Oliola), en canvi en altres zones més elevades la temperatura no va baixar tant (Solsona). Veure figura 3.

A les taules 3, 4, 5 i 6 es mostren les diferències d'afectació detectades segons les diferents varietats presents en els assaigs en la zona de secans semifrescals i secans frescals, d'aquelles espècies en que es va detectar danys.

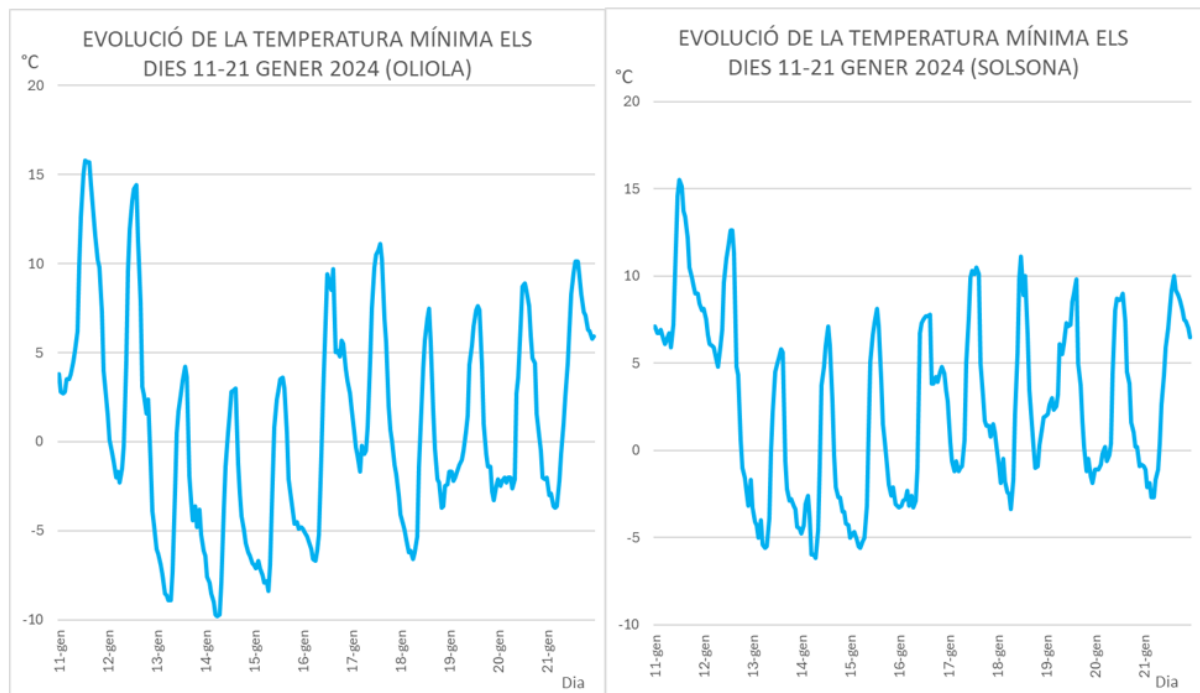

Figura 3. Evolució de les temperatures mínimes durant el dies 11 a 20 del mes de gener. Estació meteorològica d'Oliola i Solsona.

Danys fred ordi_Artesa de S.		
a	3,0	MAGALLON
a	3,0	RUBIANA
a b	2,8	RGT PLANET
a b	2,8	RGT ASTEROID
a b	2,8	DUERO
a b	2,8	LAUREATE
a b	2,8	KWS CHRISSIE
a b	2,8	HISPANIC
a b c	2,3	RGT GIBRALTAR
a b c	2,3	ANSOLA
a b c	2,3	JUCAR
a b c	2,3	LG AITANA
a b c	2,3	ARBA
b c d	2,0	RGT ALCANTARA
b c d	2,0	SY LOONA
b c d	2,0	RGT ORIJINO
b c d	2,0	RGT SAMARKANDA
c d e	1,8	RGT SERENATA
c d e	1,5	LG HIPATIA
c d e	1,5	ELOISE
c d e	1,5	CIB 777
c d e	1,5	TAURI
c d e	1,5	SY ZOOMBA
d e	1,3	MESETA
d e	1,3	SPAZIO
d e	1,3	NOBLESSE
e	1,0	KWS OVNIS
e	1,0	LAVANDA
e	1,0	SARATOGA

Danys fred Pèsol_Artesa de S.		
a	3,5	GARBINE
a b	3,0	Menut del Vallès
a b c	2,8	ITUCI
a b c	2,5	AMELIA
a b c	2,5	LOLA
b c	2,3	KASIN
c	1,8	GARPEDRO

Danys fred cigró_Artesa de S.		
a	2,0	PADDLE
a b	1,8	FURIOUS
a b	1,8	LAPONY
a b c	1,5	FRESNEL
b c d	1,3	AVIRON
b c d	1,3	UPPERCUT
c d	1,0	JUMPER
c d	1,0	FURTIF
d	0,8	GUIMAS

Taula 3. Danys per fred (escala 1-5) segons varietat en ordi d'hivern, pèsol i cigró. Secans Semifrescals. Artesa de Segre. Gener 2025.

Danys fred blat tou_Olius		
a	1,0	MARCOPOLO
a	1,0	ORLOGE
a	1,0	SONATINE CS
a b	0,8	LG DELRIO
a b	0,8	PRESTANCE
a b	0,8	CAMARGO
a b	0,5	RGT ANTICLON
a b	0,5	BALZAC
a b	0,5	BT64
a b	0,5	LG ASTERION
a b	0,5	FILON
a b	0,5	GANDUJA
a b	0,5	RGT SCRAMBLER
a b	0,5	PROTANO
a b	0,5	LG RUFO
a b	0,3	LG ALVAREZ
a b	0,3	AGRICULTOR
a b	0,3	CHAMBO
a b	0,3	RGT ROMERO
b	0,0	CELEBRITY

Danys fred ordi_Olius		
a	3,5	DUERO
a b	3,3	LG HIPATIA
a b	3,3	HISPANIC
a b	3,0	CIB 777
a b	3,0	ANSOLA
a b	3,0	RGT SAMARKANDA
a b	3,0	JUCAR
a b	3,0	RUBIANA
a b	3,0	ELOISE
a b	3,0	LG CASTING
a b	3,0	RGT GIBRALTAR
a b	2,8	RGT ASTEROID
a b	2,8	KWS OVNIS
a b	2,8	SPAZIO
a b	2,8	RGT ALCANTARA
a b	2,8	KWS CHRISSIE
a b	2,8	RGT PLANET
a b	2,8	MAGALLON
a b	2,5	MESETA
a b	2,5	RGT ORIJINO
a b	2,5	LG AITANA
a b	2,5	ARBA
a b	2,5	RGT SERENATA
a b	2,5	NOBLESSE
a b	2,5	SARATOGA
a b	2,5	LAUREATE
b	2,3	SY LOONA
b	2,3	SY ZOOMBA
b	2,3	TAURI

Taula 5. Danys per fred (escala 1-5) segons varietat en ordi i blat d'hivern. Secans Frescals. Olius. Gener 2025.

Danys fred Colza_Olius			Danys fred Pèsol_Olius		
a	4,5	RHODES	a	2,8	PADDLE
a b	4,3	VESTAL CL	a b	2,3	AVIRON
a b c	4,0	V407OL	a b	2,3	LAPONY
a b c	4,0	CALCULATI CL	a b	2,3	UPPERCUT
a b c	4,0	LG AVIRON	b c	2,0	FRESNEL
a b c	4,0	ATTICA	b c	2,0	JUMPER
a b c	4,0	MIRACULIX CL	b c	2,0	FURIOUS
a b c	3,8	HOSTINE	b c	2,0	FURTIF
a b c d	3,8	LG CALVIN CL	c	1,5	GUIMAS
a b c d	3,8	DK EXLEVEL			
a b c d	3,8	KWS GRANOS			
a b c d	3,8	HAYA			
a b c d	3,8	KOMBIA			
a b c d	3,6	AMBASSADOR			
a b c d	3,5	DK EXCITED			
a b c d	3,5	V 316 OL			
a b c d	3,5	INV1170			
a b c d	3,5	RGT JAKUZZI			
a b c d	3,5	LG APHRODITE			
a b c d	3,5	ROSETTA			
a b c d	3,5	RGT CEOS			
a b c d	3,5	SY ROBOT			
a b c d	3,5	LID INVICTO			
a b c d	3,5	NYMPHEA			
a b c d	3,5	PT312			
a b c d	3,5	RGT KIZZCOOL			
a b c d	3,3	LID ULTIMO			
a b c d	3,3	LG ATLAS			
a b c d	3,3	DK IMMORTAL CL			
a b c d	3,3	INV110 CL			
a b c d	3,3	COUTRIE			
a b c d	3,3	DELRICO			
a b c d	3,3	V367OL			
a b c d	3,3	SONIE			
b c d	3,0	INVIGOR 2040			
b c d	3,0	TRAVOLTA			
c d	2,8	RHAMSES			
c d	2,8	FANGIO CL			
c d	2,8	GENEROSO			
c d	2,8	AGILE (PT298)			
d	2,5	REACTIV			
d	2,5	ROCCA			
d	2,5	ROLLER			

Taula 6. Danys per fred (escala 1-5) segons varietat en pèsol i colza. Secans Frescals. Olius. Gener 2025.

JOSEP ANTON BETBESÉ

IRTA – Programa de Cultius Extensius
Sostenibles

TERESA FONT

IRTA – Programa de Cultius Extensius
Sostenibles

JOAN FAÑÉ

IRTA – Programa de Cultius Extensius
Sostenibles

JOAN SERRA

IRTA – Programa de Cultius Extensius
Sostenibles

ROSER SAYERAS

IRTA – Programa de Cultius Extensius
Sostenibles

ANDREA LÓPEZ

IRTA – Programa de Cultius Extensius
Sostenibles